༄༅། །བློ་རིག་གི་མཚན་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

139
༣༨

༄༅། །བློ་རིག་གི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཁམ། ཐེག ཐེག

༄༅། །གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཞི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་རབ་སྣང་བ་རྒྱས། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་གོ་ཆ་ཅན་ཁྱབ་མཛད་པ། །བླ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་
ཤེས་པ་སྐྱོང་ལ། །བློ་རིག་སྨྲ་བས། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་ཡུལ་བྱུང་འབྲེལ་མེད་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་སྡེའི་བློའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བློ་སྣ་མ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ལས་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་ཡུལ་འཆར་ཚུལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པས་ཡུལ་རིག་པ་བློའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །བློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ལས། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་
ཕུར་བུ་བས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བཞེད་པ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ནི། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ནས་མས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡོད་མེད་དཔག་ལ་བརྟེན་མེད་

༄༅། །ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རེ་རེ་བསྟན་པས་གསུམ་གཞན་
དགག་བྱ་གཅིག་པོ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམ་གྲངས་པར་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལུས་སེམས་
དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་འགོག་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་པས་འདི་དག་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་
འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་རང་འདོད་པ་ནི་རང་དགོད་འབབ་ཞིག་གོ་ཞེས། རྣམ་བཤད་དུ་ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཞེས་པར་དགག་པ་གཞན་བས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །མཆན་

442

འགྲེལ་ཏུ་དེ་ལྟར་བློ་ལ་བློ་འདོད་ན་སོགས་ལེའུ་གསུམ་པའི་གཞུང་གསུམ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལྟར་ཡིན་ལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པར་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མྱོང་བས་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་དཔེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེར་སྒྲོན་གཉིས་བཞིན། ཞེས་སྒྲོན་མེ་སྣང་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མིན་པར་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་
མྱོང་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་བློ་དང་གསལ་བ་སོགས་དོན་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་བེམ་མིན་ལོག་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ད་ལྟའི་སྤྱོད་འཇུག་ན་མེད་པས་དཔྱད། མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་གསུམ་ལ···
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་པ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཞེས་པ་དང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་དང་། དེར་ཐལ། ཞེས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རང་རིག་ལ་རང་རིག་གི་ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྣམ་ཤར་བར་འདོད་མི་ནུས་ཞེས་དེ··
དག་ལ་འདྲ་རྣམ་སྣང་དགོས་ཀྱི། རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ཏེ། སྤྱི་བདུན་རྒྱན་ལས། འཛིན་རྣམ་ལ་ཡང་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་

༄༅། །དེ། ཞེས་དང་། བློ་རིག་ཐུར་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཤར་ཡང་། ཡུལ་མིག་ཤེས་དང་རང་ཉིད་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྱི་འམ་འདྲ་རྣམ་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག །ཞེས་དང་། མཐའ་དཔྱོད་ལས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་བློ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་རྣམ་འཆར་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ཞིང་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རང་གང་གི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེའི་འདྲ་རྣམ་འཆར་དགོས་ཤིང་། རང་ཡུལ་དེའི་འདྲ་རྣམ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཐུར་རྒྱན་ལས། དེའི་འདྲ་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་འདྲ་རྣམ་འཆར་བ་དེ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུར་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་

444
ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ། ཅེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཐེར་ཟད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་
རང་རིག་ཏུ་འཇོག་པ་དབང་ཤེས་ལྟར་རྒྱུན་གྱིས་འཇོག་གམ་དཔྱད། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ༈ དེ་སོགས་
ཞིབ་ཆ་མང་ཞེས་པ་གོང་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི། ནས། རང་རིག་པ་བཞི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔ་མ་མང་པོས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་
འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྣམ་མི་འཆར་བའི་དོན་དང་འཛིན་རྣམ་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། ཕྱིར་རྣམ་པ་ཤར་བ་བློ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པས་མི་འགལ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ཡོད་པ།
དེ་སྐབས་ཀྱི་བརྟགས་གཞི་ཤེས་ལ། སོགས་ལྷུ་ཕྱིར་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་བསོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལ་
སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་བསྡུས་ཏེ། རིགས་རྒྱན་ལས། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་

༄༅། །གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྱི་བདུན་རྒྱན་ལས། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ལ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་དེ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་རང་ཤེས་ལ་ར་སྒྲ
པར་སྣང་བ་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤྱོད་ཕྲུན་ལས། མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་རགས་པར་སྣང་བ་སོགས་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མས་རང་འདྲའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་དང་
ལྡན་མིན་གང་ཡིན་དཔྱད་གཞི་རྫུང་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྣང་བ་དང་། དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཕྲུན་ལས། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་ལྟ་རྡུ་གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་མེད་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྣང་བ་དེ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རེ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་
446 ཕྱིར། བག་ཆགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣུམ་པར་སྣང་བའང་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲད་པའི་དབང་གིས་ཤར་བ་དང་། བག་ཆགས་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་པ་མི་འདྲའོ། །རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ནི་རྐྱེན་བཞིའི་ནང་
ནས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བློའི་དོན་སྟོན་ཚུལ་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པའི་
འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པར་སྒྲུབ་པས་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་རྣམས་ལ་རང་ཡུལ་རྣམས་སྣང་ཚེ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ

༄༅། །དུ་བྱས་པས་སྒྲ་ངེས་པའི་ཉེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་མི་དགོས་ལ། སྒྲ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱུབ་འདུག་ཡིན་ན། སྒྲ་དེ་དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱུབ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་
མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངེས་དགོས་ཤིང་། ངེས་ན་ངེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པ་ལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱུབ་འདུག
ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཏི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ནས། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱུབ་འདུག་ཡིན་ན་ཁོའི་ངེས་ཡུལ་དུ་གང་སོང་བ་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཤིང་། སྒྲ་བྱས་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱུབ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་ན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་སྒྲའི་བྱས་པ་ངེས་ནས་
མི་རྟག་པ་མ་ངེས་པའི་ཆ་གཉིས་འགལ་ཏེ། སྒྲ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་དངོས་པོ་ལ་ཆ་ཤས་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བུམ་པ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་ལ་སྐྱུབ་འདུག་ཡིན་ན་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་
དགོས་ཀྱི་བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དོ། དེ་ལྟ་ན་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་

ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་འགལ་བས་ཀུན་ངེས་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པས་བུམ་པའི་བྲུས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲུབ་པས་བཟུང་བ་དང་། མ་ངེས་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་འདྲའོ།། འདི་ལའང་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ།། ཞེས་པ་སྤྱིར་ཚོད་ལས་ཤུགས་རྟོགས་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་བུམ་
པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་རྟོགས་ཡོད་རེས་པ་དང་། ངེས་པ་འདྲེན་ཞེས་པ་འང་གཙོ་བོ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་དོན་ཡིན་པ་འོག་གི་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་མི་འདྲེན་···
ཀྱང་རང་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ངེས་པའི་བློ་གཞན་འདྲེན་པས་འདོག་ཅེས་པ་དང་། དཔྱད་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་ཚད་མ་དེ་དང་། ཕྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་ཕྱེད་ཅེས་ཞིབ་
ཆ་དགོས་ཞེས་པའོ།། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚད་མ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་བློ་ཁ་ཕྱོགས་མ་ཕྱོགས་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲ་རྟག་པར་མེད་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ན་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློ་ཁ་ཕྱོགས་མ་ཕྱོགས་དེ་ལ་དངོས་སུ་དཔྱོད་མི་དཔྱོད་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་རྟོགས་མེད་དེ་དེ་དག་གི་ཤུགས་གཞལ་མེད

ཚ། 449

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བུམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་རམ་དཔྱད་དོ། དེ་ཤར་ན་དོན་སྤྱིའི་དོན་ཡང་ཤར་དགོས་པས་ ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བུམ་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྙམ། བློ་དེས་ཆོས་དེ་རང་དུས་སུ་རྟོགས་ན་ཆོས་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འཛིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཞེས་པར་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབས་གྲུའི་ཚིག་གི་འཕྲོ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་མེད་རང་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་གི་དུས་སུ་རྟོགས་ན་དེ་རང་གི་དུས་སུ་ངེས་པ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྔོན་ལྟར་ཚུལ་མང་ཡང་། དོན་ནི་རང་གི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བུམ་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲེན་པས་དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པས་རང་གི་རྗེས་སུ་བར་མ་ཆོད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་དུས་སུ་བར་མ་ཆོད་པར་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་པ་དགོས་པས་དབང་ཤེས་དེས་རང་གི་རྗེས་སུ་བར་མ་ཆོད་པར་དངོས་གཞལ་ས་ཕྱོགས་ལ་ངེས་ཤེས

འདྲེན་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་གཞལ་ཟུམ་མེད་པ་རེས་ཤེས་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཕལ་ཆེར་ལྷུར་དྲང་ངོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་རེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདྲེན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་རེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཇུག་ཐོག་སླ་སུ་རེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་ན་ ཤེས་པ་གཞན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན། རྣམ་པ་ཤད་ལས། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེས་སུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་ཀྱང་མཆན་གྱི་དེ་དོན་ཐུབ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་མཉམ་པའི་ལུགས་ལ་འཛིན་སྣང་མི་འཐད་པའི་རེས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ཆོག་པར་ཐལ། འཛིན་སྣང་མི་འཐད་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་འདོད་ཀྱི་ཞབ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས། ཞེས་དྲུག་པ་ལ་ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་འཛིན་སྣང་མི་འཐད་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་མི་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་སྤྱོད་ཚོམས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་རྟོགས་བཟོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། རང་གི་ཡིད་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཟོ་རྒྱུ་དེ་བོས་ཟུང་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་གི་རྟོགས

ཚད།

451

༄༅། །བྲ་མེད་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་དྲུ་ཡིད་སྤྱོད་དང་བཅས་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཡོད་གསུངས་པ་འདྲ་དེའོ། །སྣང་ལམ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
ཡིན་པ་འོག་ཏུ་རིགས་གཏེར་གྱི་དོན་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཕྱོགས་པ་ཡིས། །ཕྱུལ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཆགས་པས་གཞན་སྒྲིད་ལྷུམ་ཉམས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཡིད་
གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཀྱང་། ཤུགས་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་སྒྲ་འཛིན་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པས་
འགལ་བ་མེད་དོ། །བློ་རིག་གི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལས། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཅིག་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་
བློ་གཉིས་བློ་རིག་འདིར་བཤད་ཅིང་། དེའི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལུགས་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཆགས་པ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཆེག་(ཤུག) པ་དབང་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་འདོད་པས་དེ་ལ་མིག་ཤེས་འཛིན་དགོས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་ཚད་མ་འཛོག་གམ་མི་འཛོག་དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་བློ་དོན་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་

པ་ལྟར་ན་སྐྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ས་པཎ་གྱིས་ཚད་མིན་བཞི་ལས་ཡིད་དཔྱོད་བྲང་དུ་འདོད་པ་ལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་སྐྱོན་པའི་
བརྗོད་པ་ལ། ཡིག་ཆར། བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་ཚད་མིན་ན། །ཞེས་པར་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་ནས་རང་ལུགས་ངེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པའམ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་འདྲེན་པའི་དོན་ཡིན་པ་འོག་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས
ལ། སྔོན་དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་བདེན་པ་རྟོགས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་ངེས་པ་བདག་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལས་ཕལ་ཆེར་རྟག་སྙམ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་པའི་
སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་མེད་པ་རབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་ན་སླའོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ཙམ
གྱིས་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ཆགས་པའི་རྒྱུད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མོས་པའི་བློ་ཡིན་ཀྱི་འཛིན་པའི་བློ་མིན་བྱས་ན་ཆོག་གམ་དཔྱད། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་གྱི་གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་

ཕཕ། ༄༅། །པའམ་པར་ཧེན་ཙན་ཞེས་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། བུམ་འཛིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་བུམ་པ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ཁྱབ་ཅིང་བུམ་པ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་པོ་ན་ཡིན་ལ། པར་སྤྱི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་པོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་། པར་ཧེན་ཙན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་
453 སྣང་བ་ཙམ་ལ་དང་། རང་ལུགས་དེ་དབང་ཤེས་མིན་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མཐའ་ཞི་དཔེར་བྱེད་ཙམ་ལ་སོགས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་སོགས་སུ་གསལ་ལོ། །སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་ན་གྲོས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་དང་སྒྲུབ་པའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་རྣམས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པའི་རྫས་གཅིག་དང་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་གི
ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་དང་། བློ་རིག་བྱུར་རྒྱན་ལས། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དེ་དང་སྒྲུབ་པའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་
གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་པ་ནི་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱས་

མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་ནི་གནས་དུས་མཉམ་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་ནི་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རང་དང་སྒྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པའི་དོན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་དཀའ་བའི་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནམ་…
མཁྱེན་མི་རྟག་པ་རྣམ་མཁྱེན་དང་སྒྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པས་མཚན་འགྲེལ་དུ་རྫས་གཅིག་མིན་ཟེར་བ་སོགས་ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ནོར་བ་འདྲ་བོ། །ཁོ་ན་རེ། དབང་སྔོན་ལྟའི་སྐད་…
ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་ཇོད་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པ་སོགས་མང་ངོ་། འོ་ན་…
དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡང་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་སྔོན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཚད་མ་མིན་པའི་སླུ་བྱེད་ཀྱང་དཀའ་
ལ། ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་བཅད་ཤེས་མིན་པའི་སླུ་བཞེད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་བློ་

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན། ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་མིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་བློ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་རང་ཡུལ་དེ་མ་སྣང་ཀྱང་རང་ཡུལ་སྣང་ཞེས་ཡིག་ཆ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དེ་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དབང་མངོན་འདས་ཆེ་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེའང་འདས་ཟིན་པས་ཞལ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་དྲན་ཤེས་རྟོགས་བཅས་ཀྱི་གཞལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞལ་བའི་དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཞལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གོང་གི་

456

ལུང་དེ་དང་དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྟུ་བ་ལས། འདས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་བསྐྱེ། འདིའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པ་སྦྱར་ད་ལྟ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་སྐྱེད་བཞིན་པ་དེར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདིའི་ད་ལྟར་ཞེས་པ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་མི་དགོས་པར་རང་གི་སྔོན་དུ་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དང་། རང་གི་རྗེས་སུ་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་སྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་བྱེད་དེ་དཔེར་ན། སྔོན་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མཐོང་བ་ལ་ད་ལྟར་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མི་རིང་བར་འགྲོ་བ་ལ་ད་ལྟར་འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་སྔོ་སོགས་བ་ད་ལྟར་བ་དང་བློས་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་དུས་མཉམ་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ།

ཡ། ༄༅། །དེ་ལྟན་རང་གི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་དེ་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་སླ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་མ་ཐག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ཡོད་མ་ཐག་པ་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་ཀྱི་དེ་ཕན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེས་ནི་དོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་པ་རང་དུས་

ན་འདས་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པའོ་ཞེས་དང་། མཐའ་དཔྱོད་ལས། དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དེ་ལ་སྣང་བས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་མི་སྣང་བས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། དེས་རྟོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་མ་རྟོན་
པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདི་ལ་མདོ་སེམས་སུའི་ལུགས་ཟུས་ཟུང་ཞིབ་ཆ་ཞིག་དགོས་པར་སྣང་ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྔོན་
པོ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གི་དུས་སུ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མའི་ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
དུས་སུ་ཡོད་པའི་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་དེ་སྔ་མའི་ལུགས་ལ་རིགས་འདྲ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། ཐུབ་པ་དང་བདེ་བ་བ་མི་ངུད་པས་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཐུབ་པ་དང་། བདེ་བའི་སླུས་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྐད་
ཅིག་མང་པོས་བར་དུ་ཆོད་པའི་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་དང་སྐད་ཅིག་མང་པོས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་གང་དང་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་ཆོད་པའི་མིག་ཤེས་དེས་མི
འཛིན་ཀྱང་སྔོ་ལྡོག་མས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ། མཛོད་ལས། ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་གོ །ཞེས་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
བཅད་ཤེས་སུ་གསུངས་པས་ཕལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའམ་དཔྱད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ནི། བྱང་ས་ལས། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་གཅིག་པོ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་གང་དག་གི
སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་གནས་པ་དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྟོང་གི་སེམས་སོགས་མཁྱེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་

༄༅། །པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
འགྱུར་རུང་ཡིན་མིན་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་འདི་དེ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་རྟོག་མར་ཡོད་པར་གསུངས
པས། དེའི་རྒྱུན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེས་ཤེས་སོགས་ཡོད་དམ་དཔྱད། རང་ལ་གྱུར་ཁ་མའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་
རྗེས་དཔག་གི་སྔོན་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་སྤྲོ་བྲོ་མང་ངོ་། །ཡིག་ཆར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ན་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་མ
གཅིག་ལས་མི་སྲིད་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད
པ་མ་ཉམས་པས་དྲངས་པའི་བློ་དེའི་ཚེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བརྗེས་ནས་བར་དུ་སྒོ་འདོགས་ལྡན་སྐྱེས་སོགས་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་མཐུན་པ་མི་

རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་པའི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་མེད་པ་གང་ཞིག་བཅད་ཤེས་མེད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བློ་ནམས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱུད་
ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མར་འགྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེའི་སྐྱེད་གི་མཐོང་སྤང་
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ནི། རིགས་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཟུང་ཟད་ཉམས་པས་སྣང་འབད་རྩོལ་གྱིས་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་དེ་ རེས་ནམ་གྲོལ་ལམ་དྲངས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བསྐྱེད་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པས།
ལྟ་མ་མཐོང་ལམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་མོད། ཚིག་ཟིན་བཞིན་དཀའ་བར་སྣང་བས་དཔྱད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་

༄༅། །ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ནི། སྔ་མ་སེམས་ཙམ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་དེའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ལ་ཀ་བུམ་སོགས་འདུས་བྱས་ཕལ་ཆེར་འཇིག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རང་སྟོང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་
མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལེའུ་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་
པ་གང་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པས། གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་གཞལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་མ་ཞེ་ན། བསྡུས་གྲྭའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཚུལ་གཉིས་
གསུངས་ཤིང་། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་མེད་རྣམས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤར་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་བས། རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་དགོས་ལ་ཞེས་དང་། ཕྱིར་ཟས་རོ་མི་ཞིམ་པ་གཅིག་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསོལ་དུ་བཀོད་པས། རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཟས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རོ་ཞིམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་

གཅིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་མཚོངས་སོ། །ཞེས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་གསུངས།
པས་དཔྱད། སྣ་རྟག་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འཛིན་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་མདོ་ཉིད་དང་ཊཱི་ཀ་ལས། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན
པས། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཉེར་དགོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་གོམས་པའི་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་ལས། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་བཞིན་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ
ལས། འདོད་འཇིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང་། །རྐུན་པོ་རྨི་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས། མི་གཙང་ཟད་པར་ས
ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒོམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ཡང་དག་མིན་པ་བསྒོམ་སྣ
པར་གསུངས་པ་རུས་གོང་དང་རྒྱུས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་བ་སོགས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། རུས་གོང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ

༄༅། །ཡིན་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བཞེས་དང་། རྒྱན་མཁན་པོས། མི་གཙང་ཟད་པར་སལ་བ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུབ་སྐྱ་བའི་རྟོད་སྒོར་དུ་འཆད་དོ། ཞེས་པ་ནས
ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཀྱེ་བྲག་སྣ་བཞ་རེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་བ་མི་འཐད་དེ། གོམས་པས་དེ་ལ་རོ་བོ་
སྣང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ་མི་གཙང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞི་ཀ་ར་དུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྣང་བཡང་། དེས་ཁྱབ་པར་མི་འཛིན་པས···
ལོག་ཤེས་སུ་འགྲོ་དོན་མེད་ལ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་མོས་པའི་བག་ཆགས་དབང་གིས་ཤར་བས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྟག་མ་ཉེ་བར་བསྟད་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་
པ་ཐབ་བརྒྱུད་མར་ཟླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་མ་འོངས་པར་ཐེབ་བྱའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་ལོག་ཤེས་མིན་གསུངས། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུགས་རྣམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ཤར་བས་ལོག་ཤེ
ཡིན་གསུངས། དེ་ལས་དངུར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུགས་རྣམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་གནས་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་པན་མིན་པས་ལོག་ཤེས་མིན་པ་དཀའ་གསུངས་པ། སློབ་དཔོན་སྦྱིན་པ་དཔལ་ཀྱིས་ལོག

ཤེས་ཡིན་གསུངས་ལ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གསལ་སྣང་ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་རྟོག་མེད་གང་ཞིག །ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་དོན་ནམ་དཔྱད། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་འཛོག་དགོས་པ་འདྲ་སྙེ་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ་མི་སྣག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ། དེ་ལས་གཞི་གོང་དུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྣང་དུ་རྫོག་དགོས་ཏེ། སྐྲ་ཤད་འཛོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ། དེ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཚོན་སྦྱོ་ལེའུའི་ཊཱི་ཀྲ་ལས། སྐྲ་ཤད་འཛོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དབང་ཤེས་དེའི་སྣང་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ཡིད་ཤེས་ཞེན་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་། ཕྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀྲ་དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་མཚན་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཙོ་ཕ་རེ།

༤༥། ༄༅། །དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྔ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཚོད་སྣང་བའི་སོ་སྐྱེ་འི་དབང་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་མེད་པ་
གང་ཞིག །དེ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལེའི་ཊཱི་ཀྲ་ལས།
སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོ་ཡིན་ཞིང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་
འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བརྡལ་བྱུང་གི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་
བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དུ་མི་སྣང་ཞིང་། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་རྟོག་པས་གཟུགས་བརྙན་དུ་འཛིན་གྱི་བྱད་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་སྣང་བའི་རྒྱུད་མཐོང་གི་དབང་མངོན་ཡོད་མེད་
དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་མེད་དོ། ཞེས་སྔ་ཤད་འཛིན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཇུག་ཏུ་དེའི་ཕྱིར་སྔ་ཤད་

466

འཛིན་སྣང་སོགས་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྔར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཟླ་གཅིག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ལ་ཟླ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ལྗོན་ཤིང་སྣང་དགོས་པས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལ་གསུམ་བྱས་པ་སྨྲས་བ་རྗོད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་དེའི་རྗེས་འབྲེང་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་འགྲུབ་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལྟ་བའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པར་རྟེན་འབྲེལ་རྩོམ་འཕྲོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་མཚུངས་ལྡན་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་སྒྱུར་བ་དེའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བསྡུ་རྒྱུ་གཙོ་རྒྱུ་མེད་དེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བསྡུས་ན་རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་རྩེ་གཉིས་པའི་རྩ་ཉོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་དོན་འདྲེས་པར་བརྗོད་པ་དང་། འདྲེས་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པའི་དོན། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་

467

༄༅། །བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་དང་འདྲེས་ཙམ་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཙམ་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་ཆེད་ཡོད་ཅེ་ན། བར་ལ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྟོགས་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོར་བ་སྲིད་ཐུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་སོང་། གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་དང་སྒྲ་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྡོག་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་མ་རང་དོན་སྤྱི་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ཤར་བ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་རྟོགས་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ཙམ་རེ་རེ་ཤར་བ་བར་ལ་མཐོང་བ་དང་། བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་འདྲེས་ཙམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོད་པའི་དོན་དུ་ཙམ་པ་སྨོས་སོ། །ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་དེའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པའི་རྗོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བར་ལ་མཐོང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་རུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ཚོགས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དང་། གང་རུང་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་ཡིག་ཆ་དང་བྱུར་རྒྱན་དུ་གསུངས་སོང་། སྒྲ་དོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་དོན། སྒྲ་

སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་ནི་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱུ་མིན་གྱི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་སྒྲ་དོན་དུ་བྱས་པ། སྒྲ་དོན་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས། གསེར་བུམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གསེར་བུམ་དུ་སྣང་བ་དང་། གསེར་བུམ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་གསེར་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་གསེར་བུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་འཛིན་རྒྱུའི་དོན་དེ་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དང་། དོན་དེ་སྒྲ་དང་འདྲེས་རུང་བ་སྟེ། སྒྲས་བཏགས་པའི་དོན་སྣང་བས་འདྲེས་རུང་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམ་རིས་ལས། རྟོག་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དོན་གཉིས་འདིའི་ཡུལ་དུ་འདྲེས་རུང་བས་བརྗོད་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཅིར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་སྤྱི་མ་གསུངས་པར་རྗོད་བྱེད་དང་འདྲེས་རུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་སྒྲ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ཅིག་སྟོང་བྱས་པས

༄༅། །ལྐུ་མ་ལྐྱེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག །དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྡེ་བདུན་རྒྱན་སྤུར་ཐུར་རྒྱན་དུ་གསུངས་ལ། ཚད་མ་མདོར་དེ་གཉིས་ཙམ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔ་མའི་ནང་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཡང་། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་མཚོན་ནས་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་གཞན་སྡེ་རྣམས་རིགས་སོགས་རྫས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་ཆེད་དུ་སྨོས་པའམ། ཡང་ན་རིག་བྱེད་པས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རིགས་སོགས་རྫས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་ཆེད་ཡིན་པས་རྣམ་འགྲེལ་དེས་གཉིས་སུ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཀག་གོ །ཡིག་ཆ་ར་རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་ཚིག་སྐྱུད་ཡིན་པས་རྗོད་ཚེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཟེར་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རང་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་ཀྱི་ཉིད་དང་དེ་འཛིན་གོང་དུ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པར་གསུངས་པས་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་མེད་
པར་ཐལ། དེ་ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བསྡུས་གྲྭའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྭ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་རྭའི་སྒྲ་སྤྱི་
དང་དོན་སྤྱི་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱི་མི་འཆར་བས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་རམ་དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར།
རི་བོང་རྭའི་སྒྲ་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་རང་རྐྱ་བའི་བདག་དང་བུམ་པ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ཡང་འཆར་བས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་དོན་སྤྱི་ཡོད་སྙམ་མོ། །ཡི་ག
ཆའི་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་བློ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གིས་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་ཐོས་པ་ཙམ་ཡོད་དོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཐོས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མོས་པས་

༄༅། །མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། །ཁ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་བྱུང་ལ་ཐོས་བྱུང་གིས་ངེས་པ་རྙེད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྙེད་ཅེས་པ་གཉིས་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གི་
ཕྱེད་བ་བཤད་པ་ལ་བྲ་ཡི་དོན་དེ་ངེས་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཡིག་ཆ་ར་བློ་རིག་བདུན་གྱི་ཐམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བློ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་གང་གིས་བཅད་བཞི་པ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡང་དེར་བསྡུས་ནས་གསུང་ཆེད་
ཡིན་ལ། རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བློ་རིག་རྣམ་དུ་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་གོང་དུ་གསུམ་པའི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་གསུམ་པ་ཟེར་རམ། ཡང་ན་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་བྱས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་དབྱད་ལ་དྲུག་ལས་གསུམ་པ་ཟེར་
དགོས་སོ། །ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་མདོའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཀྲང་བ་ཀྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། རང་
ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རིགས་སྐོར་སོགས་ན་འཐོར་རེ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བརྗོད་བྱ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས

མཐར་ཐུག་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་བཟུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་རིམ་གྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ཡང་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཀ་དཔ་གཉིས་ནི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ལེའུ་ཐུ་རུ་
བྱས་ཏེ་འཆད་རྩོལ་བའི་ཚད་མ་ཞེས་པས་དཔེ་ཚད་མ་རྣམས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་འཕགས་པ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་བསྟན་པ་ལ་མི་བསླུ་བས་ན་ཚད་མ་ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། ཚད་མས་བསྒྲུ
མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཀྱི་རོ། །ཞེས་པས་དཔེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པས། རྣམ་བཤད་ལས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱི་ཚད་མར་བསྟན་ལ། མ་སྐྱེས་པའི་བརྙོག་དོན་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ
པ་གསུངས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། ཡང་དག་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གོམས་སྣ་ཕྱིན་ནས་ཚད་མར་
འགྱུར་བ་པར་ཞེས་པ་དགོས་པར་གསུངས་ནས། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །ནས། རྩུར་ཤེས་བྱ་རྟོད་བསྟེན་པར་བྱེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་བཀག་པ་ལ་རྟོད་པ་སྤངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྣང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་

༄༅། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་དགོས་ཞེས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ངེས་བཟུང་ཞིང་། དེ་ནས། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་སོགས་ཚིག་བཞིའི་དོན་རྩ་བའི་གསུངས་རིམ་ལྟར་ཐུགས་འཁྲུང་གི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་
གང་ནས་ཇི་ཚུལ། ཐུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་པ་ལས་དེ་ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འམ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་སྐྱོབ་པ་ལ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པོའི་རྒྱུར་བཤད། བློ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ནས། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་ལྡན་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས
རྒྱང་ཕན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པས་སྒྲུ་བརྡུམ་གོམས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྤྱོད་གྲུབ་གཞན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། གོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱུང་ན་ཡང་། །ནས། ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན། །ཞེས་པས་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་
མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མེད་དེ། ཆང་དང་ཆུའི་དྲོད་བཞིན་ཞེ་ན་བ་བཀག་ནས། ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་སོགས་ནི་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་འབད་རྩོལ་ལ་སླར་ཡང་མི་ལྟོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པོ་ཚང་བས་དཔེ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་

474

པས་མདོ་ལས། ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་པའི་དོན་སྨོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྨོན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྨོན་པ་སྦྱོར་བསྡུ་ན་ཚོགས་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཐན་བཞེད་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐབས་མཁས་བསྡུན་ཚོགས་སྦྱོར་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྨོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་
ནི། བརྒྱ་ལྡན། ཞེས་པས་སྦྱོར་བ་དེའི་རྟེན་གཞི་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་རྟགས་དང་ཐབས་རྣམས་ལ་ཞི་མངོན་སྤྱོར་མཛད། ཅེས་པས་བསྐལ་བཟང་གི་ཆོས་དང་ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་གྲོ་གསུང་བ། སོགས་རྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ
བསྟན་པ། ཁུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་ཐར་ཕྱོད་པ།། ནས། དེ་ཉིད་སྨོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྦྱོར་བསྡུན་ཚོགས་ཐེ་བ་བས་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐེབ་ཚུལ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བསྐྱོར་བ་དེ། སྨོན་
པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྨོན་པ་རབ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་གསུངས་ནས་སྦྱོར་བ་གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནོ། །གྲུབ་ཕྱམ་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་རུ་བཤད། །ཅེས་པས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་བཤད་པའི་
མཇུག་བསྡུས་ཏེ། སྨོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། །རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངོས་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། སྨོན་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ

༄༅། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་བསྟན་སྐབས་མ་གསུམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་བདེ་གཤེགས། །ཞེས།
གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་འདྲེས་པས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སླར་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་ལྡོག་སྤངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་གོམས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐོབ་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྐྱོན། །ཞེས། དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་སྒྲ
བའི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉེས་ཟད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནས་ཉེས་ཟད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ། སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཅད་ནས་བཀག་པས་སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་སྐྱོབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྐྱོབ་
པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱོབ་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་འབྱུང་རུང་ཡིན་
ཏེ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ནས། དེ་ཕྱིར་ཚད་ཡིན། ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་

བུ་ཡིན་ནོ། གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་སྐྱོབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་བཞི་པ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་ཚིག་གི་གོ་རིམ་བརྗོད་སྟེ་བཤད་པ་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་སྐྱོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་པས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོགས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་པོ་བསྟན་ནས། སྡུག་བསྔལ་འཁོར་བ་ཙམ་ཤུང་ངོ། །ནས། དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པས་སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་། རེ་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །ནས། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ར་རོ། །ཞེས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་། །དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། །ནས། སྤོང་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྤྲོས། །ཞེས་པས་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །ནས། བདེན་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་ལམ་བདེན་དང་ འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསྡུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བཞི་བ་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་འབྱུང་ཚུལ་ནི། སྦྱོང་བ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །ནས། མི་སྟོན་ལས་ལྷག་ཅེས་པས་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོགས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

༤༥ ༄༅། །སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་འགྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཆ་ཚང་མཁྱེན་པས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་ཉན་རང་མི་སློབ་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ནོ། །འདིར་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་གསུངས་པ་སྐྱོབ་པ་ལས་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དགོག་ཆེད་དང་གོ་ལྡུ་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་གསུངས་པ་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཕྱིར་དུ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་བཞི། །དེ་ཡི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མཁྱེན་སྤྱིར་དེ་སྟོན་པ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པའི་སྟོན་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རྟགས་པ་ཐུན་ཚོགས་མང་ལབ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་བརྩེ་བ་འགྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་བརྩེ་ཡིན་གཞན་དོན་དོན། །དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་བཞི་བ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་དེ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་ཆོས་སྟོན

པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྷ་ལ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ནི། བརྩེ་བའི་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །ཞེས། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
ཏེ། བརྩེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པས་ལེགས་པ་སྨྲ་ཤན་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་མངའ་བ་ལས་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་གསུངས་པར་མ་དོན་པ་སྦྱོར་
བའི་སྐྱོབ་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དོན་བསྡུ་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་གཏྲེན་པ་ལྷ་བྱང་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་ཆར་འདི་བཞི་པར་བསྡུས་ནས་སྐྱར་གྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་པ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །ནས། བསྟན་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། །ཅེས་པས་ཀུན་བཏུས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་རྫོགས་པར་བསྟན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ལས་མདོ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་བསྟན་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པས་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་བསྟན་པ་ཕྱུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་

ཁ། ༦༧ 479

༄༅། །ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཙམ་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་པོ་དང་གསར་པ་ཞིག་ཁོང་དུ་གནས་ཀྱང་གསལ་པོར་མེད་པས་ཕྱི་མས་དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེན་སྟེ། དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་གོང་ནས་མ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་ནུས་སྐྱོན་མེད་པ་དངོས་…བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཡིག་ཆར་གསར་དུ་ཞེས་སྨྲས་པས་བཅད་ཤེས་དང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཅོད་ཅེས་པ་དང་། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སོ་སྒྲ་གཅོད། ཅེས་སོགས་སྨྲ་སྒྲུར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་ན་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས་དང་། དྲན་པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེས་ཤེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར་སྔ་མ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་བཅད་…ཤེས་དང་། སྔ་མའི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དང་ཕྱི་མའི་སོགས་སྨས་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་དང་དེས་ཤེས་བསྡུ་སྨམ་སྟེ། ཡིག་ཆར་བློ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་…ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ཛེ་ཏཱ་རིའི་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། མ་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པ་སློབ་པས་ནི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཕྱི

ཤཱཀ་རྒྱན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འབྱུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་འཛམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩ་བར་དྲན་ཤེས་ཟུར་དུ་དོགས་པ་བཅད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མའི་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཚད་མ་ཡིན་ན། སྔར་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཡུལ་མི་འཛལ་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་གཞལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དང་པོའི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དཔྱད་ན་དངོས་འགལ་བའོ་ཞེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་བཟུང་ཟིན་པའི་དོན་ལ་བསྟུན་ནས་འཛིན་པའི་ཚད་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་བཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཚད་མིན་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡིག་ཆའི་དེ་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ཙམ་ཟེར་རམ་དཔྱད། ཡང་གོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དེས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་

༄༅། །སྟེ༔ རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་གཉིས་པས་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གསལ་བར་དུ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིག་ཆར་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྔར་མེད་པ་ཡིན་པས་སྔར་མ་

རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དུས་ན་ས་

ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མཚམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་གསལ་བར་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ལ་གསལ་བར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནོ་

ན༔ དངོས་པོའི་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་གསལ་བར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་གཞན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པ་བཅད་ཤེས་སུ་གསུངས་པར་ཡིག་ཆར། དེ་ལྟ་ན་སྔོན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་པས་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལས། དོགས་པ་བཅུད་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་མཁྱེན་

482

སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་གསལ་རྡུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྒོ་འདོགས་ལ་གང་འཇོག་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གསལ་རྡུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྒོ་འདོགས་ལ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་པ་འཇོག་མི་འཇོག་སོགས་རྣམ་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅན། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པར་ཐལ། རང་གི་ནུས་པ་བུའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ། རྟགས་ ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སྒྲོ་ལྡོག་ཙམ་འཇོག་གོ །བཅད་ཤེས་དེ་གསར་དུ་རིག་པར་སྐྱེས་ཀྱང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པར་མ་སྐྱེས་གསུངས་པ་ཁས་ལེན་སོ་དྲུག་གི་འདྲབས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དངོས་པོ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྷུང་རྒྱ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ནམ་ཞིང་སྐོར་མོའི་ཏུ་བརྒྱ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྨྲས་བརྗོད་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའམ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནམ་ཆ་ཤས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཞིབ་ཆ་ཅིག་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གཞན་དུ་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་དྲུ་བའི་རྒྱུར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མི་བསླུ་བ་སྒོམ་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་དང་ཞེན་དོན་ཡོད་ཀྱང་། མི་གཞལ་བའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་ཡིད་དཔྱོད་མན་ཆད་གཅོད། ཤེས་པ་སྒོམ་པས་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་དང་། རྟོག་བྱེད་མི་བསླུ་བ་དང་། དབང་པོ་མི་བསླུ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་མི་བསླུ་བ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིག་ཆར་སོགས་པ་སྦྱར་བ་ཡང་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཆོས་ཅན། མི་བསླུ་བ་སྒོམ་པས་གཅོད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡུལ་མི་བསླུ་བའི་དོན་ཡོད་དེ། མི་བསླུ་བའི་བློས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་དེ་བློ་དེའི་ཡུལ་མི་བསླུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་མི་བསླུ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྒྱ་རྒྱན་ལས། གཞི་གྲུབ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར་སྐབས་འདིར་མི་བསླུ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་བསླུ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ཤེས་པ་སྒོམ་པས་གཅོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོག

ཤེས་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་སོགས་ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་རྣམས་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཡུལ་རྫུན་པ་རྣམས་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཀྱང་འདིའི་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཚང་ལ། བུམ་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པ་སོགས་དང་ཡུལ་ཅན་མི་བསླུ་བའི་གཟུགས་དང་གང་ཟག་རྣམས་ལ། འདིའི་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བས་དེ་དག་ཤེས་པ་སློབ་པས་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར་མེས་བཙོ་བ་དང་བསྲེག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱད་བཞིན་རྫུན་ཡང་དེ་ཡོད་ནི་མི་བསླུ་བ་དང་བུམ་པ་ནི་རང་དང་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམས་བློ་དེའི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་། མི་བསླུ་བ་དང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་བདེན་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་ཅན་མི་བསླུ་བ་ཤེས་པ་མི་བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བའི་སྒྲ་དང་མི་བསླུ་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། མི་བསླུ་བའི་དབང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲ་དང་། ཡུལ་དེ་སྒྲ་འཛིན་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཡུལ་དེ་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་གང་ཡིན་ཚད་ལ་མ་ངེས་ཀྱང་། ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་བསླུ་བ་དང་། ཚད་མར་འཇོག་པ་བོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་མི་བསླུ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་གྲུབ་པས་མ་སྨོས་སོ། །

༄༅། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་མི་བསླུ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྐྱེས་བུ་མི་བསླུ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། གསུམ་པ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་ཡི་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིག་ཆར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བཅད་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །མི་བསླུ་ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རམ་དཔྱད་དགོས་
ཏེ། རྒྱན་རང་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྔ་མ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གོ་བཟློག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་རྒྱན་རྣམས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་རྒྱན་མཁན་པོས། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར
སྒྲུབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་མི་འཐད་དེ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་

སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ན་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་
གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཁོ་བོས་ནི་ཚིགས་འདི་ལ་གཟུ་བོའི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གནོད་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་རང་
ལུགས་སུ་བྱས་པ་ལྟར་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་རིགས་གཏེར་ལས། རྣམ་གྲངས་པ་འམ་ཐ་དད་སྨྲ། །ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྟན་འགལ་བར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་
མིན་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་ལས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་འགོག་པ་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གི་མཐས་སྦྱར་མ་ཤེས་པའི་གཉིས་སྣང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རང་དབང་དུ་ཤེས་པའི་བློ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། སྐྱོན་ནས་མེད་པའི་ལེགས་པ་བཤད་སྣང་ཡང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༔ གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པས་རང་ཡུལ་ཞེན་པའི་རིག་པ་དོན་མཐུན་དགོས་སམ་དཔྱད༔ གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱས་པ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་

467

༄༅། །དམིགས་རྣམ་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དམིགས་རྣམ་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་སྒྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དཔྱད་ཚོད་ལ་རིགས་པ་སྦྲ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པས་བྱས་པ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་པ་བྱས་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ཟེར་དགོས་ཏེ། དེས་བྱས་པ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་དམིགས་རྣམ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༈ ཤར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱས་པ་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བརྗོད་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་བརྗོད་ན་བྱས་པ་བརྗོད་དང་། བྱས་བརྗོད་ཡིན་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནས། བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་པ་ཁྱད་གཞི་དང་བྱས་པ···ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་གཞན་གཅིག་པས་བྱས་པ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་པའི་བྱས་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་རྟོགས···ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་བྱས་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་མ་ཆོད་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་མིན་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཁ་སྐོང་སྟེ་དཔྱད་དཔྱད་མང་

ཊཱ། །སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། འདིས་མཚོན་ནས། དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ཀྱིས་དོན་དེ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་འདྲེན་པ་ཙམ་གྱིས་
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་འཇོག་ན། དེ་འདྲ་དེ་མེ་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱང་མེ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ཐལ། ཞེས་འཇིག་རྩ་ལ་བཀག་པ་ཡིན་པས་ཡིག་ཆ་དང་འགལ་བ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཡིག་ཆར་ཨུཏྤལ
ངོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་པ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཨུཏྤ་ལའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་རྒྱང་རིང་པོའི་སྔོན་པོ་ཙམ་ངེས་ནས་ཅི་ཨུཏྤལ་ནམ་སྔོན་པོ་གཞན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ལྟར་
རྒྱང་རིང་བས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་མིན་ནོ།། འཐད་ལྡན་སོགས་ལས། སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་དང་། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་དང་། ཡོད་པ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་། སྤྱི་དང་
ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་གསུམ་གསུངས་པ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ལ། ཡིག་ཆ་ལྟར་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་དབང་མངོན་ཐེ་ར་དགོས་ཀྱི། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཐེར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ཐལ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་

༄༅། །མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་དེ་སྐྲ་སོགས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་ལ་མི་བྱེད་པར་འབྲེལ་ཡུལ་མེའི་ཁ་དོག་དང་སྣང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཐ་མའང་གཞན་གྱིས་བཀྲིར་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་ཉེ་ལམ་བརྟལ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། །རྩ་བར། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཕོག་ཏུ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཚོགས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དཔོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པ་མདོའི་དོན་བསྟན་གྱི་དེ་མིན་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་བརྩོལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དངོས་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་ཚད་མ་དང་། དངོས་བསྟན་ཕལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཚན་གཞི་འདི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་དང་ཚད་

མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ། མདོའི་དང་ཊཱིཀ་ལས། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་འཁོར་དང་བཅས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དགོས་ལ། དངོས་བསྟན་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏགས་པ་བ་འང་ཡོད། སངས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འདི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། སྤྱིར་གཉིས་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། སྡུག་བསྔལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར་ལེགས་ཕྱིན། །ཞེས་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འདིས་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སླར་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་སྟེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་…

༄༅། །པའི་ཕྱིར། །སྔར་མི་ག་ཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་དང་སྐྱོན་ནི་གནས་སྒྱུར་དང་། །སྔར་ཡང་ལྡོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་སོགས་ལ་སྔར་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་
སྐྱོན་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྔར་ས་པ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་དུང་འཁོར་བར་ལྡོག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་སྔར་ས་པ་ཉམས་མི་ཉམས་ཀྱི་དོན་མིན་
ནོ༑ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་རིགས་ཤུགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། དེ་ཉིད་དང་། །གཤེགས་པ་རྟོགས་
པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བ་དང་། ལྷག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་དེ་དག་སྔར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར། བརྟན་དང་། སློབ། ལྷག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཉན་རང་སློབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། མ་ལུས་ཁྱད་པར་མཁྱེན

492

པར་གྲུབ། །མི་སྟོན་པ་ལས་ལྡོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་ཀྱང་རྟག་པ་སྐྱེ་བྲལ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང༌། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང༌། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང༌། ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པས་ས་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་དང༌། ཆུ་གཟུགས་རོ་རེག་གསུམ་དང༌། མེ་གཟུགས་རེག་གཉིས་དང༌། རླུང་རེག་བྱ་གཅིག་པུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རེ་གཞི་ཅན་ཟེར་ཞིང༌། དེའི་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་རྟག་པ་དང༌། ཕྲ་རབ་གཉིས་ཡན་མི་རྟག་པ་དང༌། ལུས་ཅན་ནོ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་རྣམས་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་ཚད་ལ་བཞག་པས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འདོད་ཀྱང༌། རྣམ་བཤད་ལས། རེག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ། ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པས་དེའི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་བཏགས་ནས། སངས་རྒྱས་པས་ཐུག་པ་པ་ལ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རེག་བྱ་ཅན་དེ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང༌། དེའི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆ་བར་འདོད་མི་ཐུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་སྨྲ་ཆོ་ལ་མཁས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དེ་ཕྲ་རབ་ཀོ་དྲུས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར།

ཀཱ། ༡ སྤྱོད་ ༨༣

༄༅། །དེ་ར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་དུས་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་དུས་ཀྱི་རྩོད་ལ་དེ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་བྱེ་བྲག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྩོལ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞར་གལ་ཁྱབ་ལ་བུད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལུས་ཅན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་། དེའི་དོན་རིག་བྱ་ཅན་ལ་ཡོད་པས་དེའི་དོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། ཕྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི།། །སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་དེ་དཔེར།། ཕྱུག་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པས།། །ལུས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། །གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མིང་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དོན་རིག་བྱ་ཅན་བཀོད་ན་མཐར་རྫོང་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དཔྱད་དུ་མང་ངོ་། །གཞན་དོན་ཕུར་བརྩེར་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བར། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པས། དེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ། རྩ་བར། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པ་ཀ་གཅིག་ཅིང་། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད།།

ཅེས་པས་དེས་ན་མཐའ་བའི་འཆི་ཀའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཀའི་རིག་པ་བཞིན།། །ཞེས་པར་རྟགས་དེས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་
ནི། དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །གང་ལས་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པར་འདོད།། ཅེས་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཁྱོད་རང་འདོད། རྗེས་དཔག་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀག་ནས། སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས། ལྷག་མེད་དུ་འགོ་ཁའི་ཐ་མའི་སེམས་དེ་འཁོར་བའི
བསྡུས་པའི་སེམས་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་ཐ་མར་བཤད་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ
ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ནི་ཡོད་དོ།། །མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ནོ།། ཞེས་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ནི།
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཆད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནས། དེས་ན་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གོམས་···

495

ཀྱ། ཤེར་ཕྱིན། ༡༥༩

༄༅། །ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནོན་པར་བྱེད་པ། ནས། འདི་དག་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྒྱལ་བ་ཙན་གྱི་ལུང་དེ་དྲངས་ནས། སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་འདོད་པར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྐྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གྲུབ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ བརྟག་པ་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྦས་པས། ཚ་བར། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྦས་པའི། འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ། དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་སྔོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འདིར་ཉན་ཐོས་སློབ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཐེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་གྲགས་ཆེ་ཡང་།

496

དེ་དུས་འཁོར་བའི་ཐེམ་རིམ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ལེའུ་འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྨོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙམ་བདེ་ག་ཤེགས་སུ་སྟོན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལས། ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཁའི་སེམས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་ཐ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འཁོར་བ་སྤོང་པས་ཟག་མེད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྲངས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟད་པར་ལྟ་བུ་ལྷུན་གྱི་དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་གཅིག་པ་རྫས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དང་། དབྱིངས་ལས་ཁམས་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དང་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་སངས་འཕགས་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་

༤༩༧ ༥༧ བ།

༄༅། །བཅས་ལམ་རྟོག་པའི་སེམས་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དུ་བཞག་གོ །བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་བ་ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་བས་དེ་གཞན་དོན་དུ་ལས་དབང་པོ་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱང་ཆུབ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་བྲལ་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སླ་མའི་ལས་···
དབང་གིས་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དེ། ལྷ་མའི་ཕུངས་མི་སྣང་བར་བྱས་ཚེ་ལྷག་མེད་དུ་འགོས་སམ་སླ་མ་སྐྱེ། དེ་ཚེ་
ལས་ཉོན་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་མཐའ་བར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་གཅིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་དག་གིས་དེའི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་གནས་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་
ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་གནས་པ་ནི། །བརྩེ་བ་འམ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་དེས་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱང་འདས་ནས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གོམས་ཤིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནོན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་སྒྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་པའི་གནད་མོ། །ཞེས་པ་

དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དག་ཐེག་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཤེས་པ་སྔ་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན། ཞེས་པར་ཁོན་རོ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ཏཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་རྒྱན་སོགས་ལས། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྐྱེ།
ཞེས་པ་ལས་ཉེར་ལེན་མ་སྨྲར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་མིག་དབང་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཉེར་ལེན་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སོགས་སྔོན་སོང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས
སྔ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་བློ་དག་ནི། རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ལ···
ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས། དེས་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་རིག་པ་སྔ་མ་ཞེས་པ་ལྷན་ཅིག···
བྱེད་རྐྱེན་ལ་བྱས་ན་དེ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། དེས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་རིག་པའི་ལ་མཐའ་འཁྱུག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་བརྟན་པ་ཡང་ཁོ་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་···

༄༅། །སེམས་དེའི་རྒྱུན་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་བརྟན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའང་དེ་ལས་ཡིན། །དེ་ལས་ཀྱང་ཡང་དེར་འགྱུར་ཕྱིར། །སྲིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བློ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་འདོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་སྟོན་པའི་གཞུང་སོགས་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་མ་སྦྱོང་བའི་སེམས་ཅན་འདོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སེམས་གནས་སྐབས་ཆད་ནས་སླར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཡང་དག་པར་འཆད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་བ་ནི། མི་དགེ་བས་དུས་རེ་ཞིག་ཡང་དག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། འགོག་སྙོམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གསལ་བའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཞིག་གནོན

མི་ཐབ་རབ་ཁམས་ལྡང་ལས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་འགོག་སྙོམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དོ། ལྟར་སེམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སེམས་ཡོད་རྩོལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །ཅེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་དེའི་རྗེས་རྒྱུན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཏིཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། འཆི་ཁ་མའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་འཕྲུལ་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་དེ། གནོད་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་རིག་པ་སྔ་མའི་…སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན་ཞེས་པ། རྩ་བར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གནོད་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་ལྟར། རང་གི་རྒྱུན་ལ་གནོད་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ཐུབ་ཅིང་། གནོད་མེད་ཀྱི་རིག་པ་གཏན་ཟད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་པར་སྐྱེ་བའོ། །མདོ་སེམས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའི་རིགས་པ་ནི། ཐ་མལ་བ་འཆི་ཀའི་རྣམ་རྟོག་དང་། དབང་པོ་ཐམ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་དང་དབང་པོ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་དེ། ལུས་སོགས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྲིད་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་སྐད་ཅིག་དབུས་བཞིན། ཞེས་པ། རྩ་བར། དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གནོད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ…

༄༅། །གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་རྟགས་ཐུར་ལྡས་གསུངས་པ་བསྟན་ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་རང་གི་མ་གྲངས་མེད་གྲུབ་ཚུལ་ལ་བསམས་སྟེ། འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་དང་། རྒྱུ་
འབྲས་མན་ངག་བདུན་བསྒོམ་སྟེ། སྒྲུབས་མཐར་ཕྱུགས་ངེས་རྒྱས་ཐོབ་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཤི་མ་སྐྱུ་བ་པའི་དགོས་པ་རྟགས་ཐུར་གསུམ་གྱིས་གསུངས་པའི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་མར་ངན་སོང་དུ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ལས་ཉོན་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་མོས་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱུངས་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཏན་ཟད་བྱེད་པའི་ཐབས་བ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སྤྱར་ལྷུར་སློབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་རིགས་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དོན་དུ་ དེ་དང་བསྟུན་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱར་དུ་ཟད་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་རང་ངག་གི་རྒྱུ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་ཁའི་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
ཟད་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྡམ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་བཀོད་ནས་དཔེར་མེ་སྟོབས་ལྡན་དང་ཉེ་བས་གྲང་འབྲས་སུ་ཡོང་བྱེད་གྲང་རེག་ལོག་པ་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་ཟད་ནས་མེད་པར་

502

དེའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་མཐར་ཕྱིན་པ་བཀོད་དོ། །དཔེར་མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཁྲབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་མི་གནས་པ་བཞིན་དང་། བདེན་བཞི་ཆ་ཚང་བར་གསུངས་པའི་དག་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྦྱར་བ་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་
དག་བཀོད་ནས་དཔེར་བདག་མེད་སྟོན་པའི་བ་ཀ་ལ་བཞིན་ཞེས་པ་འདིས་ནི་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོས་པ་དང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་གཉིས་པར་དཔེ་དོན་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གསུངས་པའི་ཚད་
མའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ལེའུ་གསུམ་པས་འཆད་ཚུལ། མདོར་མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་ནས།
གསུམ་གཅིག་གྲངས་ཉི་བསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞིས་སྒྲུབ་
སྟེ། ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྟགས་བཞི་བཀོད་པའི་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྣང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རང་མཚན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞི་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་འདྲ་བ་འམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་མཚན་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ཚེ་རང་གི

ཁ། ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་རེ་སྣང་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྣང་བ་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བས་སྒྲའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཡིག་ཆར་རྟོག་པའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་
མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་འདང་མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་མཚན་རྣམས་རྟོག་པའི་སྣང་ངོ་ཙམ་མམ་རྟོག་པའི་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ནོ། ཟ་བར། དོན་དམ་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་དང་། གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བདེན་གཉིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་བ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཚིག་ཟུར་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ན་མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་པར་འདོད་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་
གཞི་བསྟན་པ་ཚིག་ལ་གསལ་ལ་པ་དེ་གཏུ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ཞེས་པ་སོགས་རྩོད་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྒྱུ་དཔེ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ།

504

དོན་དམ་ཞེས་པའི་ཚིག་མེད་དོ། །ཞེས་དཔང་པོ་གསུངས་ལ། རྣམ་ངེས་སོགས་ནང་དོན་དམ་གྱི་ཚིག་མེད་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་གདོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲ་བསྐྱེ། གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དཔང་པོ་ན་རེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་སྐད་ལ་མི་འདུག་གོ་ཟེར་ན། ལྷ་ཕྱུག་པ་མ་རི་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་མི་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དང་རྣམ་བཤད་སྣ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛོན་ཡེ་ཏི་སྐར་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་དཔང་པོ་གསུངས་ལ། ནས། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞེས་རྒྱ་བཔགོད་... ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་དེ་དབང་པོའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་པ་བྱེད་པ་སྣང་ཡུལ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་རིགས་ངེས་ཏེ། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིག་ཆར་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱར་ཏེ་

505

ཚད། ༄༅། །ཞེས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེན་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་ཞེན་པར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ། དེའི་

འཇུག་ཡུལ་དངོས་གཞལ་རྟེན་དོན་སོགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་སོགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་

ཊཱི། ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པའི་ཞེན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་སྡེ་པ་འམ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སྤྱི་མཚན་མི་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་

ལས། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་

ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མདོའི་རང་ཊཱི་ཀ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བསྟན་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཙམ་

གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མཐར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་ཕྱོགས་མི་རྟག

པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དགག་བྱའི་ཐོགས་རེག་སོགས་ལ་ལྟོས་པས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཚན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། མཐར་རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ལ་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་གཞན་འཇུག་པའི་གོ་འབྱེད་པའི་རྟགས་ལས་བར་ཀྱི་སྣང་བ་མངོན་པར་སྣང་བས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། མཐར་མངོན་པར་སྣང་བས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་རང་དེ་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཅེས་གསུངས་

ཨ། ༢། ཉེ། ༥༧

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལ། ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སེལ་བས་ན
ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་དེ་གཉིས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་མདོ་ལས་ཚད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་པའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཚད་མ་ཕུང་སུམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆའི་དེ་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མངོན་སུམ་སྐྱོ་དོན་ལས། དེའང་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་དང་། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་གྲངས་ངེས་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་སོགས་ཚུལ་མང་
དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། ཐར་འཇུག་སྤྲས་པའི་རྟོག་གེ་སྣང་ལས་གཉིས་ཞེས་སྨོས་པས
གཅིག་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་ཕུར་བུ་པ་དང་། གསུམ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་ལ་སྒྲ་བྱུང་ནི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའོ། སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ།
ཞེས་པ་ལྟར་ལ་དཔག་གི་ཚུལ་ཚད་མ་མདོར། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་རྗེས་དཔག་ལས།། ཚད་མ་གཞན་མིན་འདི་ལྟ་སྟེ།། རང་གི་དོན་ལ་ཐུབ་སོགས་བཞིན།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱུང་ནི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དགོག་མི་ནུས་པ་དེ

508 དང་འབྲེལ་མེད་པས་ལེའུ་གཞན་དུ་སྤྲོས་པས་འདིར་སྨྲ་ལས་སྨྲ་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པ་དགོག་པ་ལ་བྱེད་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་བརྟག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་ཟུར་ཁོ་རང་གི་སྨྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བརྗོད་དུ་
སྒྲོག་སྦྱོར་བ་རྟོགས་པའི་བློ་འཛོག་ལ་རང་ལུགས་ལ་དགག་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པས་ཡིག་ཆར་ཚད་མ་མདོའི་སྨྲ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྨྲ་ཡིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན།། ཇི་བཞིན་དོན་ནི་བརྟགས་པ་གང་། །
ཞེས་པ་ཡང་ལེའུ་ལྔ་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་སྨྲས་པའམ་དོན་བོར་ཞིག་དྲངས་པ་འདྲ་སྟེ། ཚད་མ་མདོའི་སྨྲ་བྱུང་ཚད་མ་འགོག་རྩོལ་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེའུ་འདིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་ཆེན་ལས། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།
ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་སྒྲ་ལས་བྱུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་། བྱས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །རིག་པ་ཅན་པས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཉེར་འཇལ་དང་…
བཞི་ཟེར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། གང་གི་བ་མིན་ཅིའདྲ་ཞེས། །གྲོང་པ་དག་གིས་དྲིས་པ་ན། །བ་ལང་ཅིའདྲ་དེ་འདྲ་ཞེས། །འབྲོག་པས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པས་དེ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དོན་གོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཚད་མ་གཉིས་འདོད་པའི། དོན་གོ་ནི། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ལྷ་སྦྱིན་གསོན་པོ་ཁྱིམ་ན་མེད་པས། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་གཞན་ལྔ་པོ་གང་

༄༅། །ཡང་འཇམ་བྱེད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པ། ཞེས་དང་། ཚད་ཆེན་ལས། འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་རབ་ཏེ། །ཞོ་སོགས་འོ་མ་ལ་མེད་གང་། །དེ་ནི་སྔོན་མེད་པར་བརྗོད། །ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ཉིད། །ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད། །རྟ་སོགས་བ་ལང་ལ་མེད་གང་། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྗོད་དེ། །ནས། རི་བོང་རྭ་དག་མེད་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སྨན་དཔྱད་ལས། དེ་རྟག་དང་། རི་གླ་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གྲགས་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྙམ་སེམས་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་འདོད་པས་རིགས་པའི་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་པ་རིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་བྲལ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་ཡོད་པར་བརྒྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གྲགས་པའི་དང་། དེར་སྐྱེབས་སོ་སྙམ་པའི་ཚད་མ་སོགས་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཏི་ཀ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་འདི་ལ་གནོད་སྦྱིན་གནས་སོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞོན་ནུ་མ་དག་དེ་རིང་བདག་གི་མིང་པོ་འོང་ངམ་སྙམ་པ་ན་འོངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཕལ་ཆེར་རྗེས་དཔག

ཏུ་འགྱུར་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་དགག་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཚད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ་ལ་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་འདོད་པའི་ཐར་འབྱུང་སྨྲས་པའི་རྟོག་གེ་…
ལས། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ལོ་ཀ་ཚད་མའོ། །ཞེས་ཙ་ར་ཀ་པའོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ནོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་བཅས་པ་རིག་པ་ཅན་ནོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། དོན་གྱི་གོ་བའོ། །ཞེས་དེ་དཔྱོད་པའོ། །མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་དཔྱོད་པའོ། །ཞེས་དང་རྗེ་དྲུ་རིས་བྲིས་པ་འཕྲུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སྨོས་པས་ནི། ཚད་མ་གཅིག་དང་། གསུམ་བཞི་ལྔ་དྲུག
སྨྲ་མདྲ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ཙ་ར་ཀ་པ་རྣམས་ནི། ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནའོ། །སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ངོ་། །རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་ཉེར་བར་འཇལ
བ་ཡང་ངོ་། །ཉིམ་བས་རྣམས་ནི་དོན་གོ་བ་ཡང་ངོ་། །གཞན་བུ་མ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་ཐར་འབྱུང་སྨྲས་པའི་གཞུང་ན་བདུན་འདོད་པ་མེད་པས་ཡིག་ཆ་ར་དྲངས་པ་དེ་མ་དག་ག་གམ་དཔྱད། རྩ་བར་མེད་པ་…

༥༥ ༄༅། །གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ནས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་ཕྱུང་བ་གཅིག་ཙམ་འདོད་པ་དགག་ནས། གཞལ་བྱ་དེས་ན་ཁ་དོག་གི །ནས། ཐུན་མིན་མ་ཡིན་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མདོ་ལས། དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་མི་རྟག་པར་···
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རང་སྐྱེ་འཇིགས་པར་འཛིན་པས་ཚད་མ་ཐུང་ཐུམ་པར་འདོད་པ་བཀག །ནས་དེ་སྐྱེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་ཁང་ནང་གི་ཙནྡན་གྱི་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་ཕྱིས་
གྱི་རོལ་ནས་དེར་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་བློ་ཕྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཐུང་ཐུམ་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་ཀྱང་ ས་མངབ་བཀག་གོ །མངོན་སུམ་སྐྱེའི་
ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བཀག་ལ་བཞི་ མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོགས་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། མདོའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་ །
འོག་ནས་དམིགས་པ་བསལ་གྱིས་འཕངས་པའི་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་འདིར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ལྷུར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། ཡིག་ཆ་རྣམ་འཁྲུལ་བ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པ་དེར

མ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ་སྟེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་འཁྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་འདིས་མངོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས། མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་པ་རྣམ་ངེས་ལས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། མངོན་འདི་དོན་རྩ་བར། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། །ནས། བརྟེན་ནས་མིག་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་གྲངས་མང་བ་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དབང་མངོན་རྟོག་པར་འདོད་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པས་གཞུང་འདི་དག་ཏི་ཀ་ཆེན་དུ་དབང་མངོན་ལ་ལོག་རྟོག་བཀག་ལ་བར་བསྟུས་པ་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །མདོར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་པས་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་བདག་རྐྱེན་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཤེས་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་སྦྱོར་རུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི

༄༅། །ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། རྩ་བར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་སྐྱེད་ལ། །ནུས། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་གསུངས་སོ། །མདོར། དེ་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི། །བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་གྱི་རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་རྣམས་བསགས་པ་དང་། རྫས་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་ལྷུང་དེའི་དོན་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་
རྫུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དོན་སྤྱི་འམ་བསགས་པའི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་ནི། རྩ་བར། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །ནུས། བཀོད་པ་འཛིན་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཕྱི་
དོན་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ནུས། བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་པས་ཕ་རོལ་བས་དབང་ཤེས་རྟོག
བཅས་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་བྱས་པ་སོགས་ལྡོག་པ་དུ་མའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་དུ་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དབང་པོའི་བདག་རྐྱེན་

གྲུབ་པའི་ཤེས་པས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལས་དུ་མ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་རྟ་བར། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ། །ནས། ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བཤད་ལ་དབང་མངོན་སྐབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ནི་···
དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་པས་དབང་མངོན་མ་ཟད་ཡིད་མངོན་
ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་དང་། བདག་རྐྱེན་དེའི་སྔོན་གྱི་དེ་ཡུལ་ལྡན་ནུས་སུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྤུ་སྤྲུགས་རྣ་བ་མ་ཕྱུག་པ་སོགས
ཀྱིས་དེ་མེད་ཅེས་རྩོད་རྩ་ལ་སོགས་རྣ་བར་སྐྱུར་སྨོད་པ་ནི་འཛིན་པ་ན། །ནས། བཞག་དང་གཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་ཟིན་འཛིན་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་མ་བཟུང་བ་འཛིན་ན་ལོང་བ་
སོགས་པའང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པས་ཚད་མ་མིན་པ་དང་ལོང་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བཤད་པས་དེས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག
སེལ་ལོ། །ཡིག་ཆར་མདོ་སྡེ་བས་ཡིད་མངོན་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བཀྲམ་ཤིང་ཞེས་པ་མདོ་ལས་ཞེས་པར་ཡི་གེ་ནོར་བར་འདྲིས་ཤེས་ལ། རིགས་ཐིགས་དང་རྟི་ཀ་ལས་ཀྱང་། མདོ་ལས་ཡིད་མངོན་སྨྲ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་གསུངས···

༢༠། ༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པས་བདེ་བ་སོགས་ཤེས་པ་མིན་པས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་གཉིས་སྣང་ཞུགས་པས་རང་རིག་དང་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་དོན། རྩ་བར་བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། །ནས། ཟ་དང་རྣམ་བཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བདེ་བ་ཕྱི་ནང་གི་བེམ་
༢། པོར་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་གོ །ཡིག་ཆར་བྱེ་སྨྲས་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་པའི་བྱེ་སྨྲ་དགག་ཚུལ་མཚོད་འབྲས་སྐབས། མདོར་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །རྒྱུ་བས་བློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཅེས་པས་བྱེ་སྨྲ་དང་
ཤེ། དཔྱོད་པ་པས་དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པས་རང་རིག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་ན་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེས་
མིག་ཤེས་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། རྩ་བར་འདི་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི། །ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྷག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་
ཤཱ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་། དྲན་ཤེས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་དྲན་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་མ་རྣམ་པ་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་དར་ཏི་ཀ

ལས། དེས་ན་ཡུལ་ཤེས་དང་དྲན་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཟུང་རྣམ་རེ་རེས་ལྷག་པའོ། །སློབ་ཚུལ་འདི་མ་ཤེས་ན། ཕྱི་རྡུན་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞི་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདེན་བཞི་སོགས་སྒྲ་དོན་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པ། རྩ་བར་རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ། །ནས། སྐྲག་མ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་སོ། །སྔར་བཤད་པ་ཞེས་པ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་སྦྱར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའམ། ཡང་ན་སྔར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་སྦྱར་དབང་
མངོན་སྐབས་ལ་གསུངས་སོ། །མདོར་རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཡིན་ན་རྟོག་པའང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་རྟོག་པའང་རང་གི་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་ཏུ་འདོད་
ཀྱི་རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རང་རིག་མིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྩ་བར། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བཤད་དོ། །མདོར་འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ། ནས། རབ་

༄༅། །རིབ་བཅས། ཞེས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་བཤད་དེ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ། རྩ་བར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། །ནས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད། །
ཅེས་པས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་རིག་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ལ་བརྡ་རྟེན་ཅན་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་སོ་སོ་དང་གཞན་བཞི་དེ་གཉིས···
དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཏེ། མདོའི་རང་ཊཱི་ཀ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དགོས་པ་ནི་རིག་པ་ཅན་པ··
དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བརྡའི་རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་བརྗོད་གཞི་
དང་། ཕྱི་མ་མཚན་གཞི་དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མཐུན་དཔེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློས། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་མིན···
གཉིས་བཞག་སྟེ། མདོའི་རང་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་བསླུ་བ་མཚོང་བ་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་མོད་མིག་སེར་གྱིས་ཉེ་བར་བསྒྱུར་པའི་མིག་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར

318

སྣང་བ་དང་གྲུ་དང་བཞོན་པའི་དབང་གིས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཀག་པ་ལྟར། དེའི་ལུགས་ལ་དུང་གི་དབྱིབས་དང་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། དུང་དཀར་པོའི་དབྱིབས་རྟོགས་ན་དེ་དུང་དཀར་པོའི་དབྱིབས་སུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་མང་ངོ་། ཆོས་མཆོག་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཡང་། མདོའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། དུང་མཐོང་བ་ཡང་དུང་གི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་སྔ་མ་དོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་སྣང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུང་གི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དུང་དང་དུང་གི་དབྱིབས་འཛིན་ན་དབྱིབས་དེ་དུང་གི་ཁ་དོག་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཁ་དོག་མི་སྣང་ཡང་དུང་གི་དབྱིབས་སྣང་བས་སོ། །ཞེ་ན་དུང་གི་དབྱིབས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སེར་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དེའི་ཁ་དོག་མི་སྣང་བར་དབྱིབས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། དུང་གི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལུས་ཤེས་ལ་དུང་དང་དུང་གི་དབྱིབས་མི་སྣང་ན་མཚན་མོ་མུན་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་རེག

༄༅། །བྱར་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་བས་ལའང་རིགས་བྱ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་དབྱེ་བས་དང་དེའི་ཁ་དོག་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཅེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དམ་དཔྱད། རིགས་གཏེར་ལས། རྣམ་རིག་གཉིས་ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་པས་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཙམ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་ཊཱི་ཀ་ལས། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གཞན་གཉིས་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ཀྱང་དོན་རིག་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་རྣམ་བདེན་པས་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་པ་གོང་དུ་རྣམ་བདེན་པས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་ལ་ཞེས་པས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ། འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཕྱི་དོན་སོགས་མི་སྣང་ཟེར་ཡང་། དེ་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་སོགས་རང་ལས་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི། ནས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་

ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་མངོན་ཤེས་ཟག་བཅས་སུ་འདོག་ཚུལ་ཡང་དཀའ་བས་དཔྱད། སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པའི་བག་ཆགས་ནི་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོགས་མ་མེད་པ་ནུས་པ་བསགས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་དང་རྒྱུ་རྒྱན་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིག་ཆ་རང་གི་བཅད་དོན་གཉེར་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་བསླུ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་དང་། འདིའི་མི་བསླུ་བའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། ཕྱིར་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་པྲ་ཏྱཀྵ་ཞེས་པའི་པྲ་ཏི་སོ་སོ་དང་། ཨཀྵ་དབང་པོ་ཡིན་པས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་མ་གསུམ་ལ་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་ལ། སྒྲ་འཇུག་ཚེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་གོ །འདིར་བསྟན་ཡོད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཡིན་པ་བསལ་ལ་དེའི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་ཞེས་པས

༄༅། །བཙད་ཤེས་ཡིན་པ་་་སེལ་བས། ཡིག་ཆ་ར་རང་ཡུལ་དུ་ལྷུར་བ་འཛིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། ཞེས་པ་རང་འདྲེན་བྱེད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལྷུར་བ་དེ་འཛིན་སྙམ་པ་སེལ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་
ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་འཛིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཐམ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
སྐད་ཅིག་མ་གྱུར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་
རིགས་རྒྱན་སོགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། ཡིག་ཆ་ར་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེས་པས་ཤིན་ཏུ་ཤེག་སྒྱུར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་ཆེ་ངས་མང་པོ་དགག་སྒྲུབ་
དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་འཆད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་སྣང་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཤིན་སྐྱོག་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི། སྨྲ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་
ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ནི་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ཤིང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་བདག་རྐྱེན་དང་། །དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་་་

522

སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་བདག་རྐྱེན་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེ་ཞིང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། ཡིད་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ནས་མཐར་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་བར་སྦྱོར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་མཐས་བྱུང་འཛིན་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འདང་དབང་མངོན་སྔམ་དེ་མཐག་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་གཟུང་དོན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ནས། དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཡིད་མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ཀྱི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ཙམ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཅི་ནས་རྗེ་ན་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་པ་ལྟར་འགྲོས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལྷ་ཤཱ་ཀ་སོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། འོག་ཏུ། ལྡོག་པ་རིགས་མཐུན་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གང་ཟག་གཅིག་གི

ཐམ། ཆ་ཕྲུལ་ ༡༦ ཕྲ 523

༄༅། །རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་རིགས་ མཐུན་ཀྱང་ལྡོག་པ་རིགས་ཚོས་མི་མཐུན་པ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་
རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་མཁན་པོས་ཡིད་མངོན་ལ
རྟོག་པ་མི་འཇོག་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་ ངེས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་ནི་རང་ཡུལ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་སེལ་ལས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་གཅིག་གིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན
བྱས་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདང་སྔ་མའི་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། སློབ་མར་སྐྱེ
བ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་ལྟ་བུ་རྣམས་མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་ལས། འོན། འཇུག་ཤེས་ལྟ་ཅིག་ཅར་འགགས་

པའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ལྷ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེའི་ཡིད་མངོན་གང་རུང་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཡིད་ཡུལ་གང་ལ་འཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སོམས་པ་ཆ་མཉམ་ན་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་སྣང་ལ་མ་ངེས་པས་ཡིད་མངོན་མི་འདྲེན་ནམ་དཔྱད། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་
མཐར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་འདྲེན་བྱེད་སྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་དང་དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་སྣ་འཛིན་སྣ་ཤེས་སོགས་ཅིག
ཅར་དུ་སྐྱེ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིག་ཆར་མིག་གི་དབང་མངོན་ཡུལ་གཟུགས་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སོ་སྐྱེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་
བར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་འདོད་ས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིད་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཞན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡིག་ཆའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་
བསྟན་ནས་གཉིས་ཀ་མངོན་དུ་མི་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ལ། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ལ་མངོན་གྱུར་པ་དགོས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྙམ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྔོག་གྱུར་པ་མེད་ན་སྔར་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་

ཀྱ ༄༅། །ཡོད་ན་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་ཚེ་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་བྲ་རྣས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞེན་ན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཅིག་གིས་མཐོང་བས་ཡིན་ཟེར་
རམ་འདི་དག་ལ་དཔྱད་པ་མང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། བ་ལང་དང་ནམ་མཁའ་འགོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་དང་ས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡིད་མངོན་ཡང་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་པ་སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ལ་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རྟོགས་པའི་བློ་གོམས་
525 ཚད་མ པའི་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་[redacted]རང་རིག་ནི། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མདོ་སྡེ་པ་རང་རིག་གཞན་རིག་གི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡུལ་དེ་འཛིན་པ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་མེད་
སྒོ་ནས་འཇོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་གི་དངོས་གཞི་ལ་ཁོ་རང་དང་དུས་མཉམ་པར་གྲོས་པས་མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཤུ མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟ་ རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟིན་

རྟོགས་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིག་ཆར་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཤེས་དང་། ཞེས་དང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིད་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕར་ལྡན་དྲངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་ཏུ་གྱུར་··· པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་མིན་པ་འམ། དེ་དེ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་མིན་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། བཅད་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡིག་ཆར་བཅད་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་རྫས་ཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིད་ཀྱི་སྐྱོང་བྱར་གྱུར་པའི་གཞན་

༄༅། །རིག་གི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མི་འཇོག་དང་པོ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གཉིས་རྫས་རྒྱུན་གཅིག་མི་གཅིག་དང་ཚད་མ་བཅད་ཤེས་གང་ཡིན་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་རང་རིག་འདོད་པའི་ནང་འགལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རང་རིག་བཅད་ཤེས་འཇོག་ཚུལ་ལ་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །རྒྱང་བཟུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འཛིན་པའི་རང་རིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པ་རྒྱང་བཟུང་པས་རྗེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པས་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ན་དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཚད་མ་རྟོགས་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། རང་རིག་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་དཔྱད། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་འཛིན་པའི་རང་རིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རང་རིག་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་

ཅེས་དེ་སྐབས་འབྱེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་···
པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་སོང་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ཅན་པའི་བདེ་བ་ཤང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པའི་ནང་པ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་ཡིན་ལ། གྲངས
ཅན་པའི་ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པའི། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་དང་བདེ་སྡུག་གཏི་མུག་གསུམ་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པས་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་གསུམ་ལས། དམིགས་རྐྱེན་ནི། ཕྱི་སྐབས་མཛོད་ལས། དམིགས་པ་ཆོས་···
རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དེ་འཛིན་པས་དུས་མཉམ་པ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དེས་རྒྱུ་ཡིན་མི་དགོས་ལ་གཞན་དང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ
རང་གི་ཡུལ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་རེ་འཇོག་སྟེ། བག་ཆགས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་རྒྱུ་ཞི
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་རང་རྒྱུ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་འཇོག་དགོས་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས···

529

༄༅། །ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་ཕྲ་རགས་ཚོད་བསྐལ་ལ་གྱི་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་སོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་དང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་གི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ཚད་མའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་སྔོན་པོ་སོགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་རེ་དབང་མངོན་དེ་དག་གི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་འདོད། པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཟེར་ལ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པས། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས་ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་པ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་

530

རོ། །གཅིག་ཆ་བ་དང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ན།། ཞེས་པས་མངོན་པ་འོག་མ་དང་མཐུན་པར་ནང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་
པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཆ་ཡིན་ནའང་དེ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་
ན་རྐྱེན་ཞེས་བཤད་དོ།། ཞེས་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བས་དེ་ཉི་རང་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ནུས་
པ་ཞེས་པས། དབང་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མའི་སྟེང་གི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་དབང་མངོན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། དེའི་སྔ་ལོག་དེ་མ་ཐག་གི་སྔོན་པོ་གཉིས་པོ་དེ། དེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་བྱེད་དང་ དེའི་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཆོས་···
གཉིས་ལྡན་དུ་བཞག་གོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་རང་གི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་། རང་ཉིད་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དགོས་ཀྱི་སྔ་ལོ་སྨྲ

ཨ། ཞེ་ཆེན། ༤༣

༄༅། །དེ་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ །ཆོས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་བདག་རྐྱེན་གྱི་དོན་ནོ། །འདི་གཉིས་རང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དབང་པོ་ནུས་པར་འདོད་ཚུལ།
དམིགས་བརྟགས་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ལོ་ནུ་ནི་ནང་གཟུགས་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་སྐྱེ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་
ཡིན། །དབང་པོ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་གི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་རྐྱེན་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
གཟུགས་ཤིག་དབང་པོར་འཇོག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་རྒྱུར་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ནུས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ནོ། །ཡིག་ཆ་ར་ས་བཅད་ལྟག་མ་རྣམས་སྤྱར་བཤད་དགས་རྟོགས་སླ་ཞིང་ཞེས་པ་མངོན་སུམ་ལྷུར་དྲུ་པ་ཤད་ཟིན་ལ་
མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་མདོར་མིང་དང་རིགས་སོགས། །ནས། མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པས་དབང་མངོན་ལྔ་བུ་རྟག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་ནས་དེ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་པས་
མཚན་ཉིད་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཟེར་ཏེ། མདོའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། རྩ་བའི་ཚིག་འདི་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྔ་བུ་རྟག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཚོགས་པས་མངོན་སུམ་

ཏུ་མཚོན་པས་མཚན་ཉིད་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚོན་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་གྱིས་གསུངས་···
རྩོལ་བའི། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འཐད་ལྡན་དུ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་
དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚན་གཞི་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་མཚན་གཞི་འམ་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་
སྒྲ་ཞེས་ཟེར་ལ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔྱོད་པ་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་
ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ངེས་ཟིན་པ་དེ་སླར་ཡང་མཚན་གཞི་འམ་ཆོས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་ན་མཚོན་བྱ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་དེ་བརྗོད་
པའི་སྒྲ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ཟེར་བས་རྣམ་ངེས་སུ་མཚན་གཞི་འམ་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་མཚན་གཞི་གྲུབ་ཟིན···

ཕ།

༄༅། །ཇེས་སུ་བརྗོད་ནས། མཚན་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཙམ་ལས་མཚོན་བྱ་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཕྱོག་ཏུ་མ་ལྷུར་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་འཛིན་ཙན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི། དེའི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྐུར་མཚོན་བྱ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་རིས་སྐབས་ལྟ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་འདི… ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཅེས་པ་སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་གཅིག་པའི་དོན་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཅིག་ཚད་མས་མྱོང་བའི་དུས་སུ་དེའི་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་མྱོང་བས་ཁྱབ་ལ། ཅིག་ཤེས་ཚད་མས་མྱོང་དུས་སུ་ཡང་གཅིག་ཚད་མས་མྱོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་དུས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ

ཚད་མས་མྱོང་བས་ཁྱབ་པ། བློ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བའི་དུས་སུ་སྔོན་པོ་ཡང་བློ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མྱོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་
སྣང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་རེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་རེས་དགོས་པས་རེས་ཕྱིད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། གཟུགས་དམིགས་
པ་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྣང་གཟུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མཐོང་བ་སྣང་བའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་གཉིས་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དེ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་རེས་ཚུལ་མེད་ལ། དེ་ལ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་མ་ཤར་བར་
བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རེས་ཚུལ་མེད་པས་དེ་གཉིས་རེས་པའི་བློ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པས། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཞན་དམིགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་བ་འཐད་ལྡན་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་རྟོགས་ན་གཅིག་རྟོ་སྨ

༄༅། །ཕས་ཕྱིན་པའམ་གཅིག་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པའི་བློ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་མིན་ནོ། །རིགས་རྒྱན་ལས། སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་
ཏིཀ་ཆེན་སོགས་ལས། དེ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་ལྟ་བར་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ཡིན་ཀྱི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར
ལ་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་པས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བ་མེད་པར་དོན་འགའ་འཛམ། །དོན་མེད་པ་ཡི་མྱོང་བ་ཡང་། །མྱོང་བར་འགྱུར་
བ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ལྟ་བར་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོ་
འཛིན་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མེད་ཀྱང་། སྔོན་པོ་
མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཡོད་པས་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཡོད་དོ། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་

ཤེས་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་གཞི་ཅུང་ཟད་སྣང་ངོ་། །ཁོ་ན་རེ། ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་མིག་གིས་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་བལྟས་ཚེ་ཅིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཅིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། རིགས་རྒྱན་ལས། གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཅིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་སྦྱིན་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་སོ་སྐྱེ་གཞན་གྱིས་མིག་གིས་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་ན་རང་སྔོན་པོའི་ཁ་དོག་ཚད་མས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་སྣང་ཡང་ཅིག་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ཅིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་དོན་ནམ་དཔྱད། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོ་སོར་སྣང་ངེ་ལྷས་སྦྱིན་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བར་ཐལ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་ཆོག་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་སྣང་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐམ་སྐྱེ་དཔྱད། དེ་ལ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ནི། བཙུན་པ་དགེ་འདུན་བསྲུང་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ལྷན་ཅིག་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་སྒོ། །གཅིག་ཆར་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ། །ཅེས་པས་སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྫས་གཅིག་མིན་ཏེ། ལྷན་

༄༅། །ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ར་རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་བོ། །མ་གྲུབ་པའི་དེ་ནི་རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྔར་དམིགས་པ་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྔར་དམིགས་ནས་དེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཕྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་རྣམ་ངེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དེ་མཐོང་ངར་བདུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་གྱི་སྔོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐོང་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་གོ །མ་ངེས་པའི་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་ལ། འཐད་ལྡན་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་པའི

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཐུགས་ལ། ནས། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རང་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྣང་གཟུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་སྣང་བ་དག་ལ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་དབང་པོར་གྱུར་པར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
༤༤༣ སྣང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་མཚོན་པའི་སྣང་གཟུགས་གཉིས་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་སམ་མིག་གི་དབང་པོས་ཅིག་ཤོས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ …
བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ལ། སྣང་གཟུགས་ཙམ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །རིགས་རྒྱན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྗོད་པ་ཙམ་མི་འདྲ་ཙམ་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་སྔོན་པོ་
དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དང་སྔོན་པོ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་སྔོན་པོ་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའི་གནས་མོ། །ཞེས་དེ་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལ། རིགས་རྒྱན་ལས། མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོར་སྣང་

༄༅། །བ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བརྩད་གཞི་ཆེའོ། །བསྡུས་གྲྭའི་ཆོས་ཀྱང་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་དབང་
ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དང་རྫས་གཅིག་པ་སོགས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། རྣམ་རིག་པས
ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག
དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ངེས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པར་རྟོགས་འགྲོ་བས་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད
ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཆོག་པས་ཡིན་དཔྱད། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ལ་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་བྱས་པའི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་

འདོད་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་འཇོག་པ་གཞུང་རྣམས་འདྲ་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ནི་ཏིཀ་ཆེན་ལས། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞན་རིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིའི་ཚད་མ་ལ་རྟོགས་པའི་བློ་ཙམ་ལས་ཚད་མ་མི་དགོས་སམ་དཔྱད། འབྲས་རྟོག
གཉིས་པར་ཏིཀ་ཆེན་ལས། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་རང་རིག་གི
ཚད་འབྲས་ནི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་ཡུལ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་གཟུང་རྣམ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་སེམས་ཙམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་གསུངས
ལ་ རིགས་རྒྱན་སོགས་ལས། མདོ་སྡེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་སོགས་དང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ
བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་ཡང་འཛིན་ཆོ་ཏིཀ་ཆེན་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་སྙམ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ནི། རིགས་རྒྱན་ལས། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ

༄༅། །ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསེར་དུ་མི་བསྒྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། གཞུང་འདི་དག
གིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་སོགས་ལས་རྣམ་བཞག་ལོགས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕྱོགས་གསུམ་པ་གཅིག་སྟོན་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས། མདོ་སྡེ་པས་ཉེ་བར་བཀོད
པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་འཐད་སྙམ་པའི་ལན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད
ན་ཡང་སོགས་དང་། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་དང་རྣམ་གཞན་ཡིན་པས་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འདོད་དགོས་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི
ཉིད་ནི། །སོགས་དང་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་སྔོན་པོ་གཞལ་ཞིང་འབྲས་བུས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན། དོན་འཛིན་དེ་ཡི
བདག་ཉིད་ཕྱིར། །སོགས་ཀྱིས་བཏབ་པས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲུངས་སུ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན

ཞི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེས། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་མདོ་སྡེ་བ་ཕྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་མྱོང་བའི་དབང་ཤེས་དེས་
པས་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་སྔོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་རྒྱན་སོགས་
ལྟར་ན་རྐང་པ་དང་པོས་གཞལ་བྱ་དང་། གཉིས་པས་ཚད་མ་གསུམ་པ་འབྲས་བུར་སྨྲ་རང་རེ་རིགས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་གཞལ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གཟུགས་གཞལ་བྱར
བྱས་པའི་ཚད་མ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་མི་བསྟུ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟོགས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །མིན་ན་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
ཚད་འབྲས་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་དོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ལ་ཡང་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དེ་ཡོད་མེད་དང་། དེའི་ཚད་མ་ལ་སོ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་ཡོད་མེད་ཡོད་ན།
དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ན་ཡོད་མེད་སོགས་དང་།

༄༅། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཡོད་ན། དེ་དག་གཞལ་བྱ་ཡིན་མིན་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དམ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པའི་ཚད་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འབྲས་བུ་ནི་མཚོན་བྱ་ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་ནི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་མེད་མོད་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་བཞི་གསུམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལོག་རྟོག་བཞིའམ་བརྒྱད་ནི

544

ཕྱི་དོན་མེད་ན་སྒྲོ་སྐྱོན་བཏགས་ས་མེད་དེ་དགོས་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་གཞན་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གྱི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་གཟུང་རྣམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞི། གཞན་རིག་གི་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་། དབང་མངོན་གྱིས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་ནི་གཞན་རིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་། རང་རིག་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་རང་རིག་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གསུམ་ག་ལ་ལོག་རྟོག་ཏུ་ཏཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནང་པ་ནང་ཚུན་འགལ་མི་འགལ་རེ་རེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་མེད་དེ་དགག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་སྡེ་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་། གྲངས་ཅན་སྨྲ་ཀྱི་གཉིས་དང་། དཔྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཚུལ་སོགས་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རང་ཏཱི་ཀ་རྣམས་དང་ཏཱི་ཀ་ཆེན་ན་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པར་ཚད་མའི་པར་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐར་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

། །སྨྲས་པ། སྟོན་དང་བསྟན་པར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པ་ཡ། །མེད་མི་རུང་བར་བསྟེན་དགོས་ཚད་མའི་གཞུང་། །སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་

༄༅། །དགོངས་པའི་དོན། །འཕགས་བོད་མཁས་མང་ཕལ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་གནས། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འདི་མཁྱེན་རབ་མཐུས། །སྐུས་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་བཏོན། །དེ་ལ···
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་གཏེར་བྱུང་ལྟར། །བློ་ཞིབ་རིགས་པའི་མཐའ་འདྲེས་གསལ་བར་བྱས། །དེ་དོན་བླ་མ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་མཐུས། །ཅུང་ཟད་རྩེད་འདི་ནོར་བསམ་བརྟེན་དུ་བསྒྲུན། །བདག་བློ་ཆ་ངས་པས་སྨྲིན་པའི་
ཚོགས་མཆིས་ན། །མཁས་དབང་སྤྱན་ལྡན་ཡོངས་ལ་སྙིང་ནས་འཆགས། །འདིར་འབད་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྟོན་པ་མེས་གྲུས་ཀྱིས། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །
སྐུ་གསུམ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་རྒྱུར་ཤོག། །།ཅེས་བློ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཆུང་ཟད་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡི་མི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྡོ་རམས་པ་གནས་བརྟན་ཤེས་རྟགས་རིགས་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་
གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བྱུང་བ་དང་དེ་བཅས་པ་སྐུལ་བ་དང་། དགེ་བ་ཤེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བློ་རིག་གི་དོན་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་བཅས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལྟར། རང་མང་ཐོས་པའི་གཞུང་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་ཕྱིར། བཙུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་དགེ་
སློང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་མདོ་སྨད་བཀྲ་ཤིས་ཁམས་སྐུ་འཁྱིལ་བའི་གླིང་ནས་བྲིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།ཨོཾ་སྭསྟི། སྤྱན་མེད་འཕྲིན་ལས་པ་ཟབ་པོའི་མདང་འཕྲུ་གིས།

བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་སྐྱབས་མགོན་རྗེས། །བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་། །གང་དེར་ཆོས་སྦྱིན་མི་ཟད་མཛོད་འདི་སྤེལ།། ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།། བསྟན་བཅོས་འདི་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ནང་

546 འབྲས་སྤོ་མིང་སྐལ་བཟང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་པར་བསྐྲུན་བགྱིས་སོ།།

34 -